

El nou finançament: menys diners que no sembla

El govern català unit en favor d'un pacte que el govern espanyol no concreta · Us oferim una anàlisi del finançament anunciat pel govern espanyol

El nou sistema de finançament autonòmic presentat per la ministra d'Economia espanyola, [Elena Salgado](#), manté el discutit model que ja [va proposar](#) l'ex-ministre Pedro Solbes a final de l'any passat: el repartiment del fons destinat a serveis públics fonamentals segueix els mateixos criteris, que no beneficien Catalunya. A més, Salgado ha anunciat una aportació extraordinària d'11.000 milions per a totes les comunitats, l'any 2012, però no ha confirmat la xifra corresponent a Catalunya, que, segons la Generalitat, serà de 3.800 milions.

Les comunitats calculen més diners que no els que Salgado promet

De fet, Salgado no ha detallat la quantitat de diners addicionals que rebrà cap comunitat autònoma, i ha avisat que no abonaria cap estimació d'aquesta mena. Però, d'estimacions, n'hi ha hagudes tan bon punt s'ha fet públic l'acord, i no solament del govern català, sinó també dels governs de les autonomies. És significatiu que, si sumem les estimacions fetes fins ara per nous governs autonòmics, la quantitat de diners addicionals del 2012 ja puja a 10.300 milions: el País Valencià parla de 1.900 milions; Catalunya, de 3.800; les Illes, de 300; Extremadura, de 200; Castella-la Manxa, de 500; Canàries, de 400; Andalusia, de 3.100; Cantàbria, de 100 i la Rioja, de 70. Doncs, solament en resten 700 per atènyer els 11.000 anunciats per Salgado, que s'haurien de repartir entre sis comunitats autònomes més, entre les quals Madrid, que pot obtenir una quantitat pot ser força grossa, a més de Ceuta i Melilla, que no ho seria tant.

Difícilment, doncs, quadraran les estimacions de totes les comunitats autònomes amb la quantitat anunciada per Salgado.

Aquests 11.000 milions a repartir entre totes les comunitats autònomes són per a corregir dèficits de finançament, i no vindran fins el 2012, el quart any d'aplicació del sistema. Els 3.800 milions anunciats pel govern català, tampoc no vindran abans. Fins aleshores, 'hi haurà una gradualitat', en paraules de Salgado. Aquesta gradualitat, segons les dades amb què ha treballat el departament a l'hora de negociar, significa que enguany, el primer d'aplicació del model, hi haurà una aportació de 2.122 milions (1.600 del model, 212 milions de l'augment dels impostos d'alcohol i tabac i 435 milions de partides extraordinàries per a mossos d'esquadra i justícia); el segon any, 2.500 milions; el tercer, 2.800 i el quart, els 3.800 milions.

Basten 3.800 milions?

El debat és ara si n'hi ha prou amb aquests diners perquè Catalunya es trobi per sobre de la mitjana de recursos per càpita de les comunitats autònomes. Segons el govern, sí. Per avaluar-ho, cal tenir en compte, de primer, el problema actual: amb les dades del 2006, Catalunya era la tercera comunitat en recaptació per càpita de tributs cedits i, en canvi, ocupava l'onzè lloc en recursos per càpita, quan s'aplicava el finançament autonòmic. Per què? Perquè fins ara el finançament no tenia en compte el principi d'ordinalitat, establert per l'[article 206.5](#) de l'estatut. Aquest article diu que després de l'anivellament (l'aplicació dels mecanismes de 'solidaritat' entre comunitats autònomes), Catalunya no hauria de perdre posicions ni acabar rebent menys d'allò que aporta. Si això es resol, s'haurà respectat aquest principi d'ordinalitat.

Els criteris d'anivellament no beneficien Catalunya

Però el model no canvia respecte del que va presentar Solbes, com ha reconegut la ministra mateixa. Per tant, els ajusts d'anivellament es fan amb els mateixos coeficients de sempre: extensió del territori, dispersió de la població, insularitat i estimació de la població menor de setze anys, com volia el govern d'Andalusia, perquè amb la piràmide d'edats que té en sortirà beneficiat.

La població, que és el criteri principal de repartiment, s'hauria de ponderar amb variables com la immigració i els costos diferencials que afavoreixen Catalunya. Amb les variables actuals, Catalunya acaba rebent per sota del seu pes en termes de població.

Els 3.800 milions del 2012 no seran els 3.800 milions del 2009

Amb les dades del 2006, perquè Catalunya no perdés posicions després de l'anivellament (caiguda del tercer lloc a l'onzè) hauria hagut de rebre 3.600 milions d'euros addicionals, segons fonts consultades per VilaWeb. Aquesta quantitat és molt semblant a la mínima exigible fixada per la Cambra de Comerç de Barcelona per a millorar el finançament i semblant a la que ha ofert el govern, segons el model anunciat per Salgado.

Però, aquests càlculs, la Cambra els va fer amb dades del 2006, no pas del 2008, ni, menys encara, del 2012. I és que 3.800 milions del 2009 no són pas 3.800 milions del 2012: per la inflació i perquè qualsevol capital s'ha d'actualitzar amb variables diverses, entre les quals les variacions dels tipus d'interès. A banda, la recaptació tributària també varia cada any, i si s'esqueia una nova fase de creixement econòmic, aquesta recaptació i aquest IPC augmentarien.

S'eixugarà un terç del dèficit. De quin dèficit?

Esquerra defensa l'acord dient que, si se sumen els 3.800 milions d'euros als 800 milions que [rebrà](#) la Generalitat en infraestructures mercès a la [disposició addicional tercera](#) de l'estatut, s'eixugarà un terç del dèficit fiscal. Però els republicans parteixen de les dades de dèficit fiscal [del govern espanyol](#) (13.800 milions d'euros) i no pas de [les de la Fundació Irla](#) (18.600 milions), ni de les [de la Generalitat](#) (16.735 milions). A banda, totes aquestes estimacions es basen en dades anteriors al 2005, i els diners promesos per Salgado són per al 2012, quan el dèficit pot haver crescut considerablement.

Josep Casulleras

13 juliol 2009

Una notícia de VilaWeb.cat

Edició GENERAL

<http://www.vilaweb.cat>

[Enllaç permanent](#)